

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ x. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

Ο ΕΠΙΝΑΣΤΑΤΗΣ

- Πρά, πρά, πρά, όθι, σημάθηνε ό κόσμος και πάει νά χαλάση τώ «ντοβλέτι». Μαννούλα μου, πλιάτσικο και «σιριαγιές» πού θά πά ρουν οι επαναστάτες!

Κ' έπληρε τά βουνά.

Και έλεγε δίχρη ό άνθρωπος. Τι ύπουργός θά ήτανε αυτός, άν δέν μπορούσε όταν ήθελε νά πάρη τόν μισό προϋπολογισμό καί νά τόν χάμη, ό,τι θέλει; Ζήτησε λοιπόν τιά χρήματα άπ τόν πρωθυπουργό και ύπουργό της Δημοσύτης 'Απεναρίας, άλλα τά μισά καί όχι όλα. Μόνον τιά μισά. Τίμια πράγματα, μα τώ Θεό! Τά άλλα τιά μισά τά άφανε γιά της 'Αλβανικής Πολιτείας τίς άνάγκες!

Ό πρωθυπουργός όμως και ύπουργός της Δημοσύτης 'Απεναρίας, τού άνήχησε.

- Γιό! (όχι).
- Κάμ! (Τό θέλω).
- Σάμ! (Δέν τό θέλω έγω!)
- Πάρε και σύ, άν θέλης άλλα τόσα.
- Γιό!

Θύμωσε ό Κιάφε-Ζέζας-Κλάπας. Μιά και δού στόν «Μπρέδ», στό Βασιλέα.

- Νό τόν πάψη, βρέ, ζείνον τόν Πρωθυπουργό, τόν άτιμο.

Ό Βασιλιάς άνήχησε.

- Νά τόν πάψη, έπες; Θεός νά άπανασατήση όλ ή Μιρδιτιά!

- Άστε δέν τόν πάεις;
- Γιό!
- Στάσου και νά ιδής!

Κι' επαναστάτησαν αυτός.

Και άν έμαθε κι' ό Μπίθι - Κόκκας, πως επαναστάτησαν ό πατριώτης τού ό Κιάφε-Ζέζας - Κλάπας, πού τόν ελεγε διορισί, μάλιστα, και... φαροφύλακα στη Φλιώρα, τού χωριό τού, πού δέν ελεγε ούτε φάρο, ούτε θάλασσα - τρυκόσια μιλια μαζουά ήταν ή θάλασσα—ούτε νερό, ούτε ποτάμια, άποφάσισε νά επανασατήση κι' αυτός, άν πάρη τιά βουνά και νά πάη προς άγρούς τού. Τι νά κάνει άγρούς κι' άγρούς, νά καθεται στη Φλιώρα και νά κινηγή καρακάζες!.. Δέν θυ ήτανε καλύτερα νά κινηγή τιά Αημόσια Ταμπά!..

Μά ή άγελάδες είχαν τόν άγελάδαρη τους.

Γι' αυτό κι' ό Μπίθι-Κόκκας, κίνησε νά πάη κι' αυτός στην 'Επανάσταση. Νά πάη και νά την ένισχύση γιά τού «ντοβλετιου» τώ ρήμαγμα.

Καιό ελεγε ό Μπίθι-Κόκκας, νά κινηγή και χρόνια νά φάη χρέας. Δέν εινε πειά κατ'αστάσις αυτή! Γιατί τώ κάρανε τώ Κράτος τους οι 'Αρναούτηδες, άν δέν μπορούνε κάθε δέκα μήνες νά τό τρώνε;

Έπειτα ό Μπίθι - Κόκκας ελεγε καί άλλους λόγους, έξτός τόν οικονομικών και ιδεολογικών γιά νά επανασατήση. Την επανάσταση, λένε, πός την έκανε ό πατριώτης τού ό Κιάφε-Ζέζας-Κλάπας, ύπουργός τόν Οικονομικών, δηλαδή ύπουργός δόλων τόν «μεριονό» τού Κράτος!

Έάν ευαρεστείται νά δεχθή τώ 'Υπουργείον τόν Οικονομικών...

Τού νεφυρέ τού, λοιπόν, στόν όμο και πήρε τιά βουνά, φρονίζοντας μοναχός τού, σάν παλιβός:

- Ρόφτι, (Ζήτω) ό Κιάφε- Ζέζας - Κλάπας! Ζήτω ή επανάσταση!

Έπί κεφαλής, λοιπόν, τού... έαυτού τού, τράβηξε κατά τιά Τίρανα, κατά τού Βασιλέως, νά τόν οίξη κάτω από τώ θρόνο τού και νά βάλη τόν πατριώτη τού, τόν Κιάφε- Ζέζα - Κλάπα, Βασιλέα.

- Ρόφτι, Κιάφε-Ζέζα - Κλάπα! Ζήτω ό νέος Βασιλιάς!

Φορτώθηκε, λοιπόν, στόν όμο τού, ένα σακί με καλαμποκάλευρο —ή επιμελητέα τού και έφοδιοπομπή τού—χρέμασε στό ζουναρί τού ένα μεγάλο τάσι χάλκινο, τώ τουφέκι παραμάγαλα, δυό γερά σχοινιά γιά τώ γουρουνόσαούρα, πήρε και λίγους σπάγγους νά μπαλόνηται και δρόμο.

Η κανίνα πλανόδιπραματευτή 'Εβραίο...

- Ρόφτι, Κιάφε-Ζέζα-Κλάπα!

Άμα πεινούσε, μάζεσε σβουινιές από γελάδες, πού ήσαν άφθονες στό δρόμο τού, άναβε με τόν «πρυόβολο» την ίσκα τού και φρόντωνε φωτιά. Τριές πέτρες γούρω-γούρω στην άναμμένη τή σβουινιά ήσαν ή ποροστιά της. Άναζάτευε λίγο νερό με καλαμποκάλευρο στό χάλκιματένιο τάσι, έφριγγε και λίγο άλάτι, τόβραζε και τούκανε «κουρζούλι» στη φωτιά κι' έτρωγε. Κι' έπειτα πάλη δρόμο.

- Ρόφτι, Κιάφε-Ζέζα-Κλάπα!

Άν, άπάνω στην πορεία τού, εφύσισε κανένα χορτάρι με άραποτσι, πού ελεγε γαιλακώσει πειά, άφανε τώ τάσι, τή βουβουιά, την ίσκα τώ κουρζούτι και τώ μαγειρέμα και έτρωγε... χρέβα φαγητά, δηλαδή όμά τά καλαμποκία. Άν εφύσισε κανένα μοσχάρι, καμιά γίδα, δέν θά τ' άφανε! Άλλά εκεί άπάνω μόνον ξηρά και άδουσα κορρόνια βλήχαν και σβουινιές από γελάδες!.. Μα και γελάδα όλόκληρη, άν εφύσισε, δέν θά την περιφρονούσε. Άλλά αυτές περνούσαν και ήγαναν μαζουά, σ' μέση τού βασιτούσανε χορτάρι, κι' έπειτα ελεγε και άγελάδαρη πού τις φύλαγε...

Μά ούτε μοσχάρι, ούτε πρόβατο, ούτε καμιά καρακάζα, ούτε κανένα πρραματευτή 'Ορθό άπάντησε, γιά νά τόν ληστήρη και ν' άσχηξη έτσι ή πολεική ή έπιχειρήση.

Άγίοι τού ανγκοβόρανε τώ δρόμο τού, άλλα οι «ταουσανήδες» αυτοί, αυτοί οι «λεπουρήδες», εινε καταμαμένοι, δέν τους πείραζε.

Έτσι περιμωτρίχε κι' αυτός στό χλωρά τώ καλαμποκία, όπου τά εφύσισε και στό χάλκιματένιο τάσι τού, πού έφτιανε κουρζούτι, άνάβουσε σβουινιά, γιατί ξυλάκια δέν εφύσισακτο εκεί στα «κακαμα»άπάνω.

Τώ βράδυ, σάν νύχτωνε στις έρημιές, έχωνε τώ κεφάλι τού, σέ καμιά κουφάλα γής, κι' έδω τά πόδια τού έαλωμένα και κομύταν ήσυχια καάδιταρακα, όπως δέν κομύταν ό πιο εύτυχι όμιέτος άνθρωπος, στό πιο άνακαινικό κρεββάτι. Και τώ πρωί, δρόμο και πάλη γιά τιά Τίρανα.

- Ρόφτι Κιάφε-Ζέζας - Κλάπας! Ζήτω ό νέος Βασιλιάς!

Έχασε τώ δρόμο και τόν ξανβουρήκε, πέρα σε βουνά, λαγαδάια, δάση, δλο κι' από μονοπάτια έξι πολυσύχναστα, κι' ένα πρωί άγνάτηρε. Έπειτα από...

ήμερών πορεία, άγνάτηρε τιά Τίρανα. Έξυμρε τιά τουφέκια και τιά κουμπούρια τού, σέ μιά βατουλιά, και κατέβηκε νά ιδή, τί γίνεται στην πόλη. Βρέ γιά τώ Θεό, τί είν' αυτό, δώ πέρα! Σημάτες κόκκινες παντού, σάν παγομένο αίμα με μια μουντζούρα μαύρη σάν κοράκι φορτωμένο, στη μέση!.. Και κόσμος—κόσμος, με «κιουλάρια» και με φέσια κάτασπα, νά μαύρα, γυρίζουνε στους δρόμους νά φρονιάζουν, άνοίγοντας τώ δρόμο τους; μέχρι ξεκλειδωμένος και γουρλώνοντας τά μάτια τους.

- Ρόφτι Ταζά-Τουβκας - Λέντζας!

Ποταίε τί συμβαίνει και μαθαίνει, ότι ή Κυβέρνησις ένίκησε τόν Κιάφε-Ζέζα-Κλάπα, πως οι επανασατάτια διαλύθηκαν, ό Κιάφε- Ζέζας, συνελήφθη και ό λαός εκδηλώνει την άφοσίωσή τού τώρα στόν...

Ρόφτι Σκιπέρα!..

νικητή Προθυπολόγο και ύπουρο της Δημοσίας Απειθαρίας Τσάκα-Τσούκα-Λέντζα.

— Μωρέ τί λές!
Και τρέχει ο Μπίθι—Κόκκας, άμέσως στη βατουλιά που είχε κρύψει τα κομπόζια του, φοβάει τόν ντουφέκι, την άριάθια με τὰ 250 τάρουζγια—249 δέν έπιτρέπεται—και τρέχει μέσα στη πόλι άγριο; κι' αυτός φωνάζοντας πού πολύ από τούς άλλους.

— Ρόφι Τσάκα-Τσούκας!
'Ο κόσμος σάν τόν είδε πάνοπλο, με μακρύα μαλλιά και γένεια, έπειτα από τόσον ήμερον περιπάτημα άπάνω στα βουνά, τόν περάσανε κι' αυτόν για κανέναν φύλαχον και μαχητή από εκείνους πού πιστοί στον θρόνο, κατέβηκαν για νά ζυγώσουνε την επανάσταση.

— Ζήτω ή Σκιπερία!
— Ζήτω ο Τσάκα-Τσούκας! άπάντησε ο Μπίθι — Κόκκας, άδειάζοντας στον άέρα τόν τουφέκι.

'Ο «λαός» τόν άρπάξε στα χέρια... Τόν έβαλε μπροστά σέ μιá διαδήλωση και τράβηξε για τόν Παλάτι.

— Σάν νικηθίκε ο Κιάφρ-Ζέζας—Κλάπας και δέν θά γίνη βασιλιάς, ζήτω ο Τσάκα-Τσούκας! Έλεγε φρονιμός, σαν έθνιο σύμβολο, ο Κόκκας, στα χέρια του λαού και χαίλιωσε τόν κόσμο με την κοντή φωνάρα του, ζητωκραυγάζοντας τόν βασιλιά.

'Ηταν τó σύμβολο της νίκης τών νομιμοφρόνων, ή ζωσα τιμωρία τών ταραξιών.

Σάν τελειώσανε τὰ πανηγύρια, τὰ έπινικια κι' ή γιορτές, ο Μπίθι—Κόκκας έπληξε σ' ένα χασάτη και... κουρδένταξε. Κόψιμο μαλλιών «άλό-Άρναούτ». Ένα κατάκι, ή μιá «καναά» άπάνω στό κεφάλι, κι' όσα μαλλιά έξέχουν κόψιμο...

Άρρησε όμως τὰ γένεια του για νά φανή, ότι έρχότανε από τόν πόλεμο:

Τιμές μεγάλες και στά Τίρανα, κι' άλλες στό χωριό του.

'Ολοι οι χωριανοί σάν βεβαίωθίκαν, πώς νικήθηκε ο πατριώτης του, ο Κιάφρ-Ζέζας, πήγαν και τούτοι όλοι, με τόν νικητή, και τόν δεχτήκαν με τιμές.

Τού χάιαν διαδήλωση και λένε πώς θά δώσουν τ' όνομά του σ' ένα καλντεριμί του χωριού!

Υστερα από λίγο τού έτέθη από την πολιτεία τó ερώτημα:

— Θα εταροσετίτο ο κύριος Μπίθι — Κόκκας, να δεχθί τó ύπουργείο τών Οικονομικών, ή μήπως πετιομάι τόν φάρο τού χωριού του;
Κι' ο Μπίθι—Κόκκας, ετηροσετήθη ν' άπάντηση ότι τὰ προτιμάει... και τὰ δύο!

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Μιά όμορφή γυναίκα, με κακά ψυχή, είναι ένα λουλούδι, χωρίς άρώμα.

Βάκων

'Ο έρωτας έχει τή δύναμη να καταπραΐνη τούς πόνους και τής πιο σκληρής ζωής ενός ανθρώπου.

Έρμ. Λεγκουβέ

'Η ζωή είναι αγάπη και ή αγάπη είναι ζωή. Ζω σημαίνει αγάπη, αγάπη με όλη τή δύναμη τής ψυχής μου, άφινομαι, έγκαταλείνομαι στον έρωτα, χωρίς να φοβηθώ τίποτα, ούτε και αυτόν άόμοιο τó θάνατο!

Έρ. Μπροντό

Σάν μερικά λουλούδια πού μόνο όταν άρχίζουν να μαραίνονται άσχοποιόν τó παράξενο άρώμα τους, έτσι και μερικές όμορφες γυναίκες άρχίζουν να εκδηλώνουν τó πνεύμα τους, μόνο όταν νοιώσουν ότι ή καλλότη τους άρχισε να δύν!

Έρμ. Λεγκουβέ

Καθε άνθρωπος κρύβει μέσα του ένα κομμάτι όσα είναι, και ίδιος άπ' όσα άγάπησε, και σ' αυτόν καταραίνει πάντοτε, όταν θέλη να ξεχάσει, να λησθηθί, από τούς πόνους της σκληρής πραγματικότητας...

Σατωβριάν

Τ' όμορφα μαλλιά πού ύστερα από χρόνια σκεπάζουν τó κεφαλι τών ανθρώπων πού πολύ αγάπησαν στη ζωή τους, μοιάζουν με τούς άφροσύ πού άφρινε στη θάλασσα μια μεγάλη τρομαχία, πού πέρσασε.

Κάρμεν Σόλβα

Τό γούστο παίζει μεγάλο ρόλο στό αισθημα τó έρωτος. Για νά μπορή όμως να ξεχάσει γούστο, χρειάζεται βαθιά ψυχή πού να μπορή να νοιώσει τόν έρωτα σ' όλες τής μεταπτώσεις του.

Βοβενάργκ

Στά έρωτικά άτυχήματα τίποτα δέν πρηγορησι περισσότερο, όσο τó να τὰ έμπιστευθίμε σέ φίλους, πού όμοια με μάρ, ύπέμψαν κι' αυτοί από έρωτα.

Έρμ. Λεγκουβέ

Στίς σχέσεις με τής γυναίκες έπιτυγχάνουν πάντοτε περισσότερο, όσο έχουν άπλό χαρακτήρα, χωρίς φιλοδοξίες και όνειρα.

Βικτ. Σερμπουλιέ

'Αν θέλουμε να δοκιμάσουμε την ειλικρίνεια μιáς γυναίκας, πρέπει να προσπαθήσουμε να την κάνουμε να μάρ αγάπησι. Χωρίς να τó θέλη τότε θ' άνοιξη τή ψυχή της, στην όποια υποκρίθηκε πια να διαβάσουμε ελεύθερα.

Ζ Ζουμπέρ

'Η ζωή φαίνεται πολύ μικρή, αλλά είναι πολύ μεγάλη για τόν έρωτα.

Γωσηφίνα Κνόνρ

Μιά γυναίκα πού αγάπησε όταν μάρ δώση τó πνεύμα της, τή θαυμάζουμε. Όταν όμως μάρ χαρίση την καρδιά της, άνεβαίνουμε μαζί της στού; ούρανού.

Άλφρεντί Μυσσέ

Τό μίσος πού διαδέχεται κάποτε ένα μεγάλο έρωτα, δέν μπορεί να τόν φθάση ποτέ και στη δύναμη του.

Στένταλ

'Ο άνδρας έχει τὰ μάτια του για νά βλέπη και ή γυναίκα για να τής τὰ βλέπουν.

Τριστάν—Μπερνάρ

'Αν πάρ στον πόλεμο κάνε μιá δέση, αν θά ταξιδέψη; κάνε δύο και αν θά παντρευθί; κάνε τρεις...

Περσική παροιμία

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΘΕΛΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΜΗ ΘΕΛΟΝΤΑΣ

'Ο διάσημος Άγγλος τραγουδιστής Τζών Άμπελ, πού ήμιασε την εποχή του Καρόλου Ζου ήταν πολύ ιδιότροπος και μόνο όταν τού άρεσε, δεχότανε να τραγουδήση στό κοινό.

Κάποτε πού ο Άμπελ βρισκότανε σέ ταξίδι στη Βαρσοβία, προσεκήληθί εκεί από τόν τόν Βασιλέα της Πολωνίας Φρειδερίκο Α΄ του γουστο, να τραγουδήση στη Αύλη του, όπου έπρόκειτο να δοθί, από τόν Μονάρχη, ένα επίσημο γεύμα. 'Ο Τζών Άμπελ όμως άρνήθηκε την πρόσκλησι και έλεπε στον υπηρέτη τών ανακτόρων:

— Πήγαινε να πής στον αδέντη σου, πώς δέν μου άρέσει διά λου να τραγουδήσω στό παλάτι του.

'Η άπάντησις αυτή, εθύμωσε τόσο τόν Φρειδερίκο, ώστε διέταξε άμέσως τρεις γερούς σωματοφύλακες της ύπηρεσίας του, να πάνε και να φέρουν διά τής βίας τόν Άμπελ σ' ανακτόρο του.

'Ο Τζών Άμπελ, δέν μπόρσσε φυσικά ν' άντιστή, και σέ λίγο βρισκότανε σ' ανακτόρα, μπροστά στό Βασιλιά.

Την στιγμή όμως πού έμπαινε στη μεγάλη αίθουσα του Βασιλικού θρόνου, διέκρινε μπροστά του, μιá πολυθρόνα πού κρεμότανε άπ' τόν νταβάνι στον άέρα.

Πριν ακόμα συνέλθη, και νοιώση τ' έσημίαν αυτό, άκουσε τόν βασιλιά να τού λέη ειρωνικά:

Και τώρα, φίλε μου, δέν πιστεύω να έξακολουθήτε να μου άρνήσθε ένα τραγουδάκι, για τó όποιο τόσο σάς παρεκάλεσα.

Συγχρόνος δέ ο Μονάρχη, λέγοντας τής φράσεις αυτές, ένευσε στους σωματοφύλακες του ν' ανεβάσουν τόν Τζών Άμπελ και να τόν καθίσουν στη κρεμαστή πολυθρόνα!

'Ο Τζών Άμπελ, φοβηρά πεισματώμως, έξακολουθούσε πού έπιμονα ν' άρνήται να τραγουδήση. Τότε μ' ένα νεύμα του Βασιλέως άνοιχον άπότομα ή δύο μεγάλες πόρτες της βασιλικής αίθουσας και άμέσως μπήκαν μέσα όκτώ μεγάλες αρκούδες, έτοιμες να κατασπαράξουν εκείνον πού θά τούς έδειχναν! 'Ο Τζών Άμπελ, άρχισε να χάνη τó θάρρος του.

— Λοιπόν; άκούσθηκε πάλι ή φωνή τού Βασιλέως. 'Αν, φίλιτά μου, έξακολουθήτε ακόμα ν' άρνήσθε, σάς είδοποιώ πώς δέν θα τραγουδήσετε πια πού στη ζωή σας!... τότε άποφασίσατε!

'Ο Τζών Άμπελ, δέν έπέμενε περισσότερο.

Χωρίς να τó θέλη αναγκασμένος από τή βία, άρχισε να τραγουδάη μπροστά στό Βασιλέα. Και καθώς διηγείτο άγόρευτα ο ίδιος, τó τραγούδι του έκείνο, ήτανε τó καλύτερο άπ' όσα είχε τραγουδήσει στη ζωή του!

